

Protokoll

HAUGALANDSRÅDET

DATO: mandag 7. oktober 2024

TID: 16.00-17.30

STED: Haugaland Vekst, Øvregata 126, Haugesund

TIL STADES

Karmøy kommune:	Leiv Arne Marhaug, May Synnøve Rygh, Vibeke Vikse Johnsen
Haugesund kommune:	Nils Konrad Bua, Gunn Margot Bendiksen
Tysvær kommune:	Monika Lindanger, Sigurd Eikje
Utsira kommune:	Marte Eide Klovning, Tommy René Stordal
Bokn kommune:	Egil Våge
Sveio kommune:	André Mundal Haukås, Ingunn Toft
Vindafjord kommune:	Ole Johan Vierdal
Suldal kommune:	
Sauda kommune:	Paul Løyning, Vegard Thise
Etna kommune:	Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim
Rogaland fylkeskommune:	Svein Erik Indbjo
Stortingpolitikere:	Terje Halleland, Tor Inge Eidesen, Tove Elise Madland, Sveinung Stensland
Andre:	Gunnar Yttri (rektor, HVL), Anders Hovland (adm.dir. Helse Fonna), Petter Steen (styreleiar Helse Fonna), Lene Brekke (fagsjef, Revmatismesjukehuset)
Administrasjonen:	Sigmund Lier, Gunn Evy Auestad

SAKSLISTE

Sak 1: Vestlandslegen

Nestleieren i rådet Marte Eide Klovning orienterte om bakgrunnen for saka. Vestlandslegen er ein ny studiemodell i medisin og ei viktig distriktspolitisk sak, ettersom det er mangel på legar i heile regionen og legane ofte buset seg der dei studerer. Det kom overraskande på heile rådet at Førde skulle prioriterast over Haugesund når det gjeld etablering av studieplassar. Dette kjem fram i regjeringa sin nye opptrappingsplan for studieplassar innan medisin, helsefag, sjukepleie og psykologi. Klovning påpeika at dette er andre gongen på kort tid at Haugalandet blir nedprioritert i viktige nasjonale tildelingssaker, med referanse til sak 2 på agendaen – Nasjonalt senter for yrkesfag.

Både sekretariatet og Helse Fonna fekk ordet og orienterte om saka. Vestlandslegen er noko rådet og regionen har jobba for lenge, saman med Helse Fonna og HVL. I den opphavlege framdriftsplanen for utrullinga av den nye studiemodellen var Helse Fonna prioritert med oppstart i 2026 og dei første studentane inne i 2029. Det er estimert 25 plassar til Helse Fonna – til ei kvar tid 75 studentar i praksis her. Helse Fonna har med utgangspunkt i den kommuniserte opptrappingsplanen jobba over lengre tid med å førebu seg på å ta imot studentane. Naudsynt kompetanseheving på undervisning pågår – tid investert på bekostning av pasientane.

Adm.dir i Helse Fonna, Anders Hovland, kalla dette samarbeidsprosjektet for «ekstremt strategisk viktig for legerekruttering», som er ei stor utfordring, både for Helse Fonna og for kommunane i regionen. Legestudentane er også heilt avgjerande for akuttberedskapen i Helse Fonna og strategisk viktig for HVL. Han takka for den regionale støtta i saka. Styreleiar Petter Steen i Helse Fonna bad om at dette ikkje blir ein kamp mellom Helse Fonna og Helse Førde, men la til at regionen har alle føresetnader for å bli eit helsefagleg kraftsenter og må jobba ilag for å byggja den kritiske infrastrukturen som legane representerer og «ikkje bli hengande i limbo». Steen avslutta med ei oppmoding til Haugesund kommune om å ha ein god plan for utbygging av sentrale studentbustader i samarbeid med studentsamskipnaden.

Ifølgje HVL-rektor Gunnar Yttri har høgskulen alltid vore positive til Vestlandslegen, men ikkje hatt sterke synspunkt på rekkjefølgja i opptrappingsplanen. Til tross for det, hadde også Yttri hadde oppfatta at Helse Fonna stod først i køen og gav uttrykk for at det er viktig at ein kjem raskt i gang i Haugesund.

Kommunedirektør Vegard Thise i Sauda tok opp viktigheita av lokal tilhøyre for å få legar til å etablere seg i kommunane på Haugalandet. LIS-legar utgjer om lag 25 prosent av legedekninga på legekontora i Sauda. Legemangelen er kostbar, det blir ein lønsspiral som ikkje er berekraftig for kommuneøkonomien. Kommunedirektør Ole Bernt Thorbjørnsen i Haugesund kommune bad om at ein lagar ein strategi og politisk trykk for å sørgja for at Helse Fonna og denne regionen blir løfta fram og prioritert på generelt grunnlag – på ein konstruktiv måte.

Rådsmedlemmene og møtedeltakarane diskuterte ulike aspekt ved saka, viktigheita av å stå på prioriteringslista og konsekvensane av å falla utanfor. Det blei stilt spørsmål ved om kvifor Førde blei framskunda til ulempe for Helse Fonna. Konklusjonen var at dette handlar om å vera frampå, både som ordførarar og som stortingspolitikarar.

Sveinung Stensland påpeika at denne saka berre kan handsamast i budsjettforhandlingane. Hovudskytten må leggast inn mot dei personane frå regjeringspartia og frå SV som skal delta i forhandlingsrommet. Dei oppmoda rådet til å ta kontakt med Ingrid Fiskaaen, det er SV som sit med nøkkelen. Tor Inge Eidesen og Tove Elise Madland er viktige støttespelarar. I tillegg til å nytta tida ein får tildelt i høyringar godt, er det viktig å gjera jobben i forkant opp mot politikarar og statssekretærar. Rådet må ta i bruk konstruktive og gyldige argument, som at Helse Fonna og HVL har lagt ned mykje arbeid og store ressursar i å kunne ta imot legestudentar basert på den planen som var lagt fram. Det er dårleg samfunnsøkonomi å forsera nokon som ikkje har begynt å førebu seg, til ulempe for dei som har gjort det.

Både Stensland og Terje Halleland presiserte at det er større sannsyn for å få innpass i høyringar som samarbeidsorgan/interkommunale selskap enn som enkeltstående kommunar. Høyringar er ikkje i utgangspunktet for folkevalde organ, dei bør bruka partilinja. Komitéleinga har siste ordet ang kven som slepp til i ei høyring.

Tove Elise Madland har både hatt dialog med ministeren for høgare utdanning, Oddmund Hoel, og med Jan Christian Vestre om saka. Det er Hoel som har ansvaret for saka. Madland forsikra rådet om at programmet *skal* vidareførast, med hovudvekt på Stavanger, Haugesund og Førde.

Statssekretæren i departement for høgare utdanning har gitt lovnad om å ta imot ein eventuell delegasjon frå Haugalandet til Oslo.

Vedtak: Sekretariatet melder rådet på høyring i komiteen for forskning og høgare utdanning den 23. og 24.oktober. Påmeldingsfristen er 11.oktober kl. 09.00. Sekretariatet tek utgangspunkt i det som står i statsbudsjettet om opptrappingsplan for studieplassar innan medisin m.m. Rådet utarbeidar faktaark/talepunkt. Dei som reiser på høyring er: Leiv Arne Marhaug, Ole Johan Vierdal, Marte Eide Klovning og Egil Våge. Rådet planlegg også å reisa til Oslo for å jobba politisk med saka i forkant av høyringane.

Sak 2: Nasjonalt senter for yrkesfag

Senteret blei nyleg tildelt Molde. Dette kom overraskande på regionen og fylket. Sekretariatet føreslår, som det nest beste alternativet til ei tildeling til vår region, å ta kontakt med Utdanningsdirektoratet og med Molde for å invitere til samarbeid der Haugalandet kan bidra inn med sine yrkesfaglege styrkar. Sekretariatet tilbyr seg å organisere ein delegasjonstur til Molde for rådet.

Det var semje i rådet om at sentrale styresmakter må få tilbakemelding på ein uføreseieleg prosess med uklare tildelingskriterium. Både Terje Halleland og Tor Inge Eidesen problematiserte samstundes at fylket ikkje har vore tydeleg nok på lokasjon i arbeidet med å få senteret til Rogaland og at både fylket og regionen må trekkja lærdom av dette. Eidesen blei sjølv overraska over tildelinga av senteret til Molde og forsikra rådet om at saka straks blei løfta opp på aller høgaste politiske nivå

Sak 3: Statsbudsjettet og budsjett høyringar

Det var ingen innspel til saka utover det som blei diskutert og vedteke i sak 1 og 2.

Sak 4: Eventuelt

Varaordførar May Synnøve Rygh i Karmøy kommune tok opp risikoen for nedlegging av vernepleiarutdanninga i Haugesund. Konsekvensen blir ifølgje Rygh tap av 50 studentar i året og verdifull kompetanse. Endra finansieringsmodell og reduksjon i midlar i høgare utdanning råkar HVL hardt. HVL- rektor Gunnar Yttri orienterte om at fleire utdanningsmodellar må kritisk vurderast fordi høgskulen er pressa på ressursar.

Kopi: Kontrollutvalssekretariatet